

בבית המשפט העליון

בש"פ 1965/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אלברט עטיה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בחיפה ב-עמ"ת 31456-03-19 מיום 14.3.2019 שניתנה
על ידי כב' השופט ניצן סילמן

בשם המבקש: עו"ד מורן שלזינגר

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט נ' סילמן) בעמ"ת 31456-03-19 מיום 14.3.2019, בגדרה נדחה ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום בחיפה (השופטת מ' פיקוס בוגדאנוב) במ"ת 60251-01-19 מיום 12.1.2019, ונקבע כי המבקש ייעצר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה חמורה לפי סעיף 1368(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כעולה מעובדות כתב האישום, המבקש תקף את אימו, המתלוננת, תוך שאחז בשערות ראשה, השליכה ארצה והחל לבעוט בה. כתוצאה ממעשיו, נגרם למתלוננת שבר באחת מחוליות עמוד השדרה המלווה בהנמכת גובה קלה של החוליה ו"המטומה פרהוורטברלית".

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים המתנהלים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהמבקש ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, וכי העבירה המיוחסת לו מקימה לחובתו חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

כן נטען כי קיים יסוד סביר לחשש שהמבקש יסכן את בטחונו של אדם או את בטחון הציבור, ומשכך אף קמה בעניינו עילת מעצר לפי סעיף 21(1)(ב) לחוק המעצרים. זאת, על אחת כמה וכמה נוכח מצבו הנפשי של המבקש, כפי שנלמד מחוות דעת רפואית שנערכה ביום 19.1.2019, בה נקבע כי הלה נמצא במצב פסיכוטי כרוני המוכר מזה שנים רבות.

4. בהחלטתו מיום 24.1.2019 קבע בית משפט השלום כי קיימת תשתית ראייתית המצדיקה את מעצרו של המבקש עד למתן החלטה אחרת. כן נקבע כי בשל מצבו הנפשי ישהה המבקש במעצר בתנאי אשפוז במרכז לבריאות הנפש "מעלה הכרמל".

5. בחוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה בעניינו של המבקש ביום 31.1.2019 נקבע כי "אינו כשיר לעמוד לדין" וכי "מדובר בחולה סכיזופרני כרוני עם מחשבות שווא מזה שנים אשר היה מאוזן בטיפול מרפאתי במשך כעשור ללא אישפוזים". כן הומלץ "להורות על טיפול מרפאתי כפוי" של המבקש.

6. בדיון שהתקיים בפני בית משפט השלום ביום 5.2.2019, ביקשה באת-כוח המבקש לשחררו לחלופת מעצר, תוך שהתבקש פרק זמן נוסף על מנת להציע חלופה מתאימה.

אולם, ביום 11.2.2019 הודיעה באת-כוח המבקש כי אין באפשרותה להציע חלופת מעצר ראויה. משכך, נותר המבקש במעצר בתנאי אשפוז.

7. ביום 25.2.2019 נמסר בהודעה מטעם המרכז לבריאות הנפש "מעלה הכרמל" כי "אין מקום לאשפוז [את המבקש – י' א'] ויש להמליץ על טיפול מרפאתי כפוי". עוד נכתב בהודעה כי:

"אם סבור בית המשפט שיש לעצור את הנ"ל מסיבה משפטית [...] הרי שאנו מבקשים להורות על מעצרו במתקן מעצר או כל מתקן אחר [...]. אם סבור כב' בית המשפט כי מקומו של [המבקש – י' א'] באשפוז (למרות

שאינן סיבה רפואית לכך) יורה על אישפוז לצורך טיפול".

משכך, הורה בית משפט השלום בהחלטתו מיום 12.3.2019 כי המבקש ישהה במעצר במסגרת שירות בתי הסוהר, וכי על שירות בתי הסוהר "לדאוג כי [המבקש – י' א'] יהיה בהשגחה מרבית, ויש לדאוג כי יקבל טיפול רפואי לו הוא זקוק".

כמו כן, בית משפט השלום הפנה את המבקש לקבלת תסקיר שירות המבחן על מנת שיבחן אפשרות של השמתו "בחלופה מוסדית", ולבדיקת שירות המבחן "מול" רשויות הרווחה לקידום מציאת מקום עבורו במסגרת טיפולית שיקומית. עוד נקבע כי ייערך דיון נוסף בעניינו, לאחר הגשת התסקיר, ביום 31.3.2019.

8. ערר שהגיש המבקש על החלטה זו לבית המשפט המחוזי בחיפה נדחה.

נקבע, כי בית משפט השלום "היה ער למצבו של העורר (המבקש – י' א') ועשה כל הניתן הן על מנת להותירו באשפוז ככל האפשר, והן על מנת לבחון חלופה טיפולית בהקדם האפשרי". ואולם, בהיעדר המלצה של חוות דעת פסיכיאטרית על המשך מעצרו של המבקש בתנאי אשפוז, נקבע כי בדין ניתנה החלטתו של בית משפט השלום.

9. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה טוען המבקש כי הותרתו במעצר "פוגעת פגיעה מוחשית ובלתי מוצדקת" בזכויותיו בשל מצבו הנפשי. כן נטען כי מחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו עולה כי ניתן לאיין את מסוכנותו אף מבלי להותירו במעצר במסגרת שירות בתי הסוהר, וזאת באמצעות מתן טיפול מרפאתי כפוי.

10. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערר ב"גלגול שלישי" על החלטה בעניין מעצר תינתן רק במקרים המעוררים שאלה משפטית החורגת מעניינו של המבקש, או בנסיבות שבהן מתרחשת פגיעה חריגה וקיצונית בזכויותיו (בש"פ 577/19 דולב נ' מדינת ישראל (13.2.2019)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות, ודי בכך כדי לדחותה.

11. אף לגופו של עניין, המבקש לא הצביע על חלופת מעצר הולמת – ובאת כוחו ציינה בדיון בפני בית משפט השלום כי אין בידה להציע חלופה ראויה.

בתי המשפט בערכאות הקודמות, בחנו את מצבו של המבקש בזהירות ובשקידה רבה על מנת לתת מענה הולם ככל שניתן בעניינו, וכפי שנלמד אך מהחלטת בית משפט השלום, נקבע המשך דיון לצורך קבלת תסקיר בתקווה שאכן תימצא חלופה מוסדית ראויה.

בנסיבות אלה, אני סבור כי בדין הורה בית משפט השלום על המשך מעצרו של המבקש במסגרת שירות בתי הסוהר. בהעדר חוות דעת פסיכיאטרית המצדיקה את מעצרו בתנאי אשפוז, ובאין חלופת מעצר ראויה – הרי שבשלב זה אין מנוס מהותרת המבקש במעצר.

טוב יעשה שירות המבחן אם יעניק קדימות לעניינו של המבקש ויפעל להשלמת התסקיר במהרה, וזאת על מנת שניתן יהיה לבחון את האפשרות לשחרורו לחלופה מתאימה יותר למצבו.

ניתנה היום, ח' באדר ב' התשע"ט (15.3.2019).

ש ו פ ט